

tiarumque actione refertis literis responsum. Quod ad equos spectet, minime ferax eo jumentorum genere solum esse; iis plerumque Rempublicam egere; rogare, ut egregio in illum cunctorum animo contentus sit. Eodem, quo Alenconius hæc moliebatur, tempore, foedere sibi tredecim Helvetiorum pagos Henricus devinxerat; idque per Ferrerium oratorem Patribus significaverat. Initam recentem cum præpotenti gente societatem; si, se dedisset occasio, usui quoque Reipublicæ futuram. Ac fane post adjunctum Philippo Lusitaniæ regnum, suspicionum occultarumque dissensionum semina inter duos Reges suboriebantur. Licet enim Henricus ex priori fratris in Belgium profectio summam molestiam percepisse visus esset, modo, quamvis premere connixus, dissimulatione tamen penitus uti nequibat, compluribus militibus e Gallia in Belgium accurrentibus; cum præsertim eodem tempore Catharina mater palam Antonio Lusitania ejecto faveret, maritimasque vires ad Azores insulas, in quas post Lusitaniam devictam belli impetum Hispani effuderant, polliceretur. Exinde cum intestina bella imminere christianæ reipublicæ Veneti præviderent, ne ab instituto pacis tuendæ studio discederent, quamvis Aquilejenses controversiæ vigerent, tamen cum Pontifice agebant, ut exorientibus malis occurreret, neque adolescere ingentem calamitatem in communem perniciem erupturam pareretur.

Verum Gregorius, ut plerique Pontifices, vel præcipuo quodam tanti fastigii munere, vel insita memoriæ in posteros proferendæ cupiditate, omnes cogitationes ad res turcicas tantum contulerat; Sarmatasque ac Moschos diffidentes componere in primis adortus, Antonium Possëvinum, e Jesu Societate hominem, in eas regiones miserat, ut Stephanum Battorem, Sarmatiæ Regem, ac Joannem Basilium, Magnum Moschorum Ducem, inter quos acriter decertabatur, conciliaret. Is post multa utrimque agitata, permollitis animis, pacem sanciverat; qua ex re ingentem voluptatem Gregorius ceperat, inde sibi ad ea, quæ in Ottomanos meditabatur, gradum structurum ratus. Pactam cum Battoreo pacem Joannes Basilius per Jacobum Malvaninum Senatui nuntiavit, literasque in hanc ferme sententiam dedit. *Bello inter eum ac*

Sar-

1582

Henricus
Galliæ Regis cum Helvetiis foedus.

Gallorum & Hispanorum mutua suspiciones.

Antonius Possëvinus ad Sarmatas & Moschos a Pontifice missus.

Jacobus Malvaninus, Moschoviæ Ducis orator, literas ad Venetos defert.